

Dansk, 1.-2. og 3.-5. klasse
Omfang: 2-4 lektioner

Mød Indonesiens børn

Årets organisation WWF Verdensnaturfonden har udarbejdet tre meget fine portrætter af børn, der bor forskellige steder i Uganda. Du finder dem på U-landskalenderens hjemmeside under temaet 'Ugandas børn'.

Hvert portræt består af film, fotoalbum, korte tekster, en vennebog og et tidshjul, der viser barnets dag. De bringer dig selv tæt på de ugandiske børns hverdag, så de kan deltage i en samtale om forskelle og ligheder i levevilkår.

I opgavearket her får du forslag til, hvordan I kan arbejde med materialet. Både i klassen og på tværs af klasser og klassetrin.

Tip: Alle fotos i 'Ugandas børn' kan du også finde i 'Billedbanken i læreruniverset'. Her kan du downloade dem, hvis I har brug for at printe dem eller bruge dem i digitale præsentationer.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne får indblik i børns liv og hverdag i Uganda.
- Eleverne får indblik i forskelle og ligheder i børns levevilkår forskellige steder i verden.
- Eleverne reflekterer over, hvordan de selv bruger deres dag.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan fortælle om forskelle og ligheder på livet som barn i Danmark og i Uganda.
- Eleverne kan udfylde en vennebog og et tidshjul.
- Eleverne kan reflektere over forskelle og ligheder i børns hverdagsliv på baggrund af tidshjulet.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Fortolkning 2: Eleven kan deltage i enkel fortolkning / Eleven har viden om metoder til enkel fortolkning
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Perspektivering 1: Eleven kan sætte tekstens tema i relation til eget liv / Eleven har viden om måder at sammenligne tekster med egne oplevelser
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan præsentere sit produkt i nære sammenhænge / Eleven har viden om enkle præsentationsformer

Dansk efter 4. klasse		
Læsning	Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden	Forberedelse 1: Eleven kan strukturere sin baggrundsviden / Eleven har viden om metoder til strukturering af viden
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Præsentation og evaluering 1: Eleven kan udføre en mundtlig fremlæggelse / Eleven har viden om metoder til mundtlig formidling
Natur/teknologi efter 4. klasse		
Perspektivering	Eleven kan relatere natur og teknologi til andre kontekster	Mennesket 1: Eleven kan sammenligne egne levevilkår med andres / Eleven har viden om levevilkår forskellige steder i verden

Opgaven

Fælles for 1.-5. klasse

Introduktion til Uganda

Hvis ikke eleverne allerede har stiftet bekendtskab med Uganda, kan du indlede med at fortælle lidt om landet. I lærervejledningens faktasektion finder du den baggrundsviden, du har brug for. Hvis du har brug for at vise billeder på storskærmen imens, findes de fleste billeder fra lærervejledningen og elevbogens mange fakta-fotos klar til visning i hjemmesidens lærer-univers under "Billedbank". Du kan også bruge billedserierne og de små film, som ligger på 'Opdag Uganda' på hjemmesiden til at introducere landet. I Filmbanken ligger der andre korte film om Uganda.

Vis eleverne vej til portrætterne på hjemmesiden:

De tre børneportrætter, I nu skal arbejde med, ligger på hjemmesiden (2024.u-landskalender.dk) under fanen 'Ugandas børn'. Vis eleverne, hvordan de finder siden. Vis dem også, at 'Ugandas børn' rummer tre forskellige børneportrætter, der hver består af små film, billeder og tekst plus en vennebog og et tidshjul om hver af dem.

Her er børnene, I møder:

- **Jania på 11 år** bor i et lille hus med bliktag i en fiskerlandsby i et område med en masse vilde dyr som flodheste, elefanter og løver. Hun hjælper sine forældre med at rense og sælge fisk på det lokale marked, men hun drømmer om at blive sygeplejerske, så hun gør sig umage i skolen.
- **Courage på 12 år** bor i en lille landsby i de grønne Rwenzori-bjerge, hvor han går i Grøn skole. Her lærer han, hvordan skolen og landsbyen sikrer sig mod oversvømmelser. Han elsker at spille fodbold, og så har han et hyr med at få familiens geder til at makke ret.
- **Daniel på 11 år** bor i en lidt større provinsby tæt på bjergene. Han bor i et hus af mursten, og faderen har en bil, som han bliver kørt til skole i hver morgen. Hans kæreste eje er en cykel, som han cykler rundt på, og som får lov at stå inde i hans værelse om natten.

Arbejdsproces for 1.-2. klasse

1. Udforsk portrætterne – sammen eller i grupper

Arbejd med de tre portrætter. Her er forslag til, hvordan det kan gøres.

A) Hvis I vil gøre det sammen i klassen:

- Undersøg ét portræt ad gangen sammen på storskærmen. Svar på elevernes spørgsmål undervejs, så I får talt om børnenes liv i Uganda.
- Slut hvert portræt af med at lave en planche med overskriften 'Hvad lagde vi særligt mærke til'. Lad eleverne byde ind med, hvad de har bemærket ved dette portræt.
- Perspektivér hele tiden til elevernes egne forhold. Det kan handle om skolegang, omgivelser, hjem, fritid og familie mv.
- Når I har lavet en færdig planche, kan I gå videre til næste portræt. Sammenlign også gerne portrætterne på tværs: Er der forskel på, hvordan familierne bor, hvordan familierne er sammensat, og er det forskelligt, hvad de tre børn interesserer sig for?

B) Hvis I vil arbejde i grupper:

- Dan grupper à to-tre elever.
- Hver gruppe skal vælge et af portrætterne, de vil gå i dybden med, men sørg for, at alle tre portrætter bliver valgt af mindst en af grupperne.
- Hver gruppe skal blive enige om 3-5 ting, de særligt har bemærket i deres arbejde med portrætterne. Hvis de kan løse opgaven på skrift, kan du printe elevarket ud til dem. Det ligger her i dokumentet ('5 ting, vi lagde særligt mærke til'). Alternativt kan de tegne deres opdagelser eller fremlægge dem mundtligt.

2. Fremlæggelse i klassen

Gennemgå gruppernes bemærkninger fælles i klassen, og skriv dem på tavlen eller på en planche. Eller – hvis I arbejdede fælles i klassen – gennemgå klassens fælles plancher.

3. Lav en vennebog

Lad nu eleverne læse vennebøgerne, der også findes på hjemmesiden inde ved hvert af de tre børn. Det kan enten gøres fælles i klassen eller i små grupper. De ugandiske børns udfyldte vennebøger findes også her i opgavearket, hvis du vil printe dem ud.

- Lad så eleverne udfylde deres egne vennebøger. Sidst i dette opgaveark er der en tom vennebogs-skabelon til print. Det kan enten gøres på skolen eller som hjemmeopgave, hvor elevernes forældre kan hjælpe til.
- Tal om indholdet i vennebøgerne. Tal særligt om de forskelle og ligheder, der er på, hvad børnene fra Uganda og dine elever har udfyldt

4. Tidshjulet

Lad eleverne gå på opdagelse i tidshjulene for de tre ugandiske børn. Tidshjulene viser de tre børns typiske dag – hvad laver de hvornår?

- Tal om, hvilke forskelle der er i de tre tidshjul.
- Eleverne kan nu udfylde deres egne tidshjul og derefter sammenligne det med børnene i Uganda. Hjælp eleverne med at tegne et lagkagediagram/tidshjul, som de deler op med dagens aktiviteter. Tidshjulet har 24 timer, så hvor mange timer går der med at sove, være i skole, lave lektier, være sammen med venner, spille computer osv.?

5. Tillægsopgave: Lav en flot fotohistorie om børnene i Uganda

Hvis I ikke har arbejdet med digitale fotohistorier på hjemmesiden, så er det en oplagt mulighed at afslutte forløbet med. De tre ugandiske børn, I har arbejdet med, optræder ikke her, men eleverne kan lave mere generelle fotohistorier om børns levevilkår i Uganda. I Filmbanken på hjemmesiden ligger der en tutorial-video, hvor du kan se, hvordan værktøjet fungerer. Den kan du også vise eleverne. Der er også en god beskrivelse af værktøjet i lærervejledningen.

Arbejdsproces for 3.-5. klasse

1. Tal om, hvad levevilkår er

Hvad er levevilkår, og hvad betyder de for vores muligheder? Hvis man gerne vil have et indtryk af menneskers levevilkår – og sammenligne dem – så er det en god mulighed blot at kigge på konkrete beskrivelser af hverdagslivet med de daglige gøremål. Det giver en ret god fornemmelse af, hvordan levevilkårene er i Danmark og andre steder i verden, når man får at vide fx:

- Hvor og hvordan de bor.
- Hvilken mulighed de har for at gå i skole.
- Hvor meget fritid de har, og hvad de bruger den til.
- Hvor mange penge de har, og hvad de bruger dem til.
- Hvad de drømmer om.
- ... eller hvad med nogle af de ting, de ugandiske børn skriver om i vennebøgerne? Ville eleverne i klassen kunne have skrevet noget af det samme?

2. Klassesamtale om forskelle i levevilkår

Diskuter i klassen, om alle mennesker har de samme levevilkår i Danmark? Her kan du give eksempler på forskelle, som børn i Danmark lever under. Tal også om, hvilke forskelle der er mellem danske børns levevilkår og dem, børnene i Uganda har. Hvad betyder forskellene for de muligheder, som de ugandiske børn har?

3. Udforsk portrætterne

Del klassen op i grupper. Hver gruppe skal udvælge to af portrætterne af de ugandiske børn og derefter udforske, beskrive og sammenligne levevilkårene for de to børn. Som støtte kan du lave print af arket '5 ting, vi lagde særligt mærke til', som er bagerst her i opgavearket. Grupperne skal så have ét ark for hvert ugandisk barn, de arbejder med.

4. Fremlæggelse

Alle grupperne har nu arbejdet med to portrætter af børn fra Uganda, og de har lavet en beskrivelse af børnenes levevilkår. Lad nu grupperne fremlægge deres arbejde for klassen. Tænk eventuelt i kreative måder, de kan fremlægge på.

5. Tidshjulet

Lad eleverne gå på opdagelse i de tre ugandiske børns tidshjul, og tal om forskellene på børnene, og hvad disse forskelle skyldes. Lad eleverne udfylde hver sit eget tidshjul, og sammenlign dem med de ugandiske børns. Samtal så fælles i klassen om ligheder og forskelle og ikke mindst om, hvad der er årsag til forskellene. Som hjemmeopgave kan eleverne lave tidshjul for et eller flere medlemmer af deres egen familie.

Tillægsopgave: Lav en flot 'Børnenes egen U-landskalender' om livet i Uganda

Lad nu eleverne selv lave deres egen digitale u-landskalender. Det er et meget flot produkt, som eleverne bliver stolte af. De tre ugandiske børn, I har arbejdet med, optræder dog ikke her, men eleverne kommer til at arbejde med stof, der er meget nært beslægtet.

Værktøjet til de digitale kalendere er nemt og stort set selvforklarende for eleverne. I Filmbanken på hjemmesiden ligger der en tutorial-video, hvor du kan se, hvordan værktøjet fungerer. Der er også en god beskrivelse af værktøjet i lærervejledningen. Den digitale kalender kan eleverne sende elektronisk til for eksempel forældrene. På den måde får forældrene et spændende indblik i, hvad eleverne har arbejdet med i skolen.

Supplerende for alle klassetrin

FN's Verdensmål: Hvis I på skolen arbejder med FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling, er det også oplagt at bringe dem i spil her. Når I arbejder med de tre ugandiske børneportrætter, er fx disse mål særlig relevante:

Mål 2: Ingen sult. At plante træer (bl.a. frugttræer) og buske samt etablere skole-grøntsagshaver bidrager til bekæmpelse af sult.

Mål 4: Kvalitetsuddannelse. Projektet udvikler undervisningsmaterialer i natur og klima samt træner lærere i at undervise i materialet.

Mål 5: Ligestilling mellem kønnene. Der vil være stort fokus på lige adgang og deltagelse for piger og drenge i de Grønne Skoler.

Mål 13: Klimaindsats og Mål 15: Livet på land. Fokus på natur og klima i hele projektet vil bidrage til øget biodiversitet på land og øget klimahandling samt modstandsdygtighed med plantning af skovområder på skolerne.

Mål 17: Partnerskaber for handling. En stor del af projektet består i at opbygge partnerskaber mellem skoler, distriktsmyndigheder og regeringen.

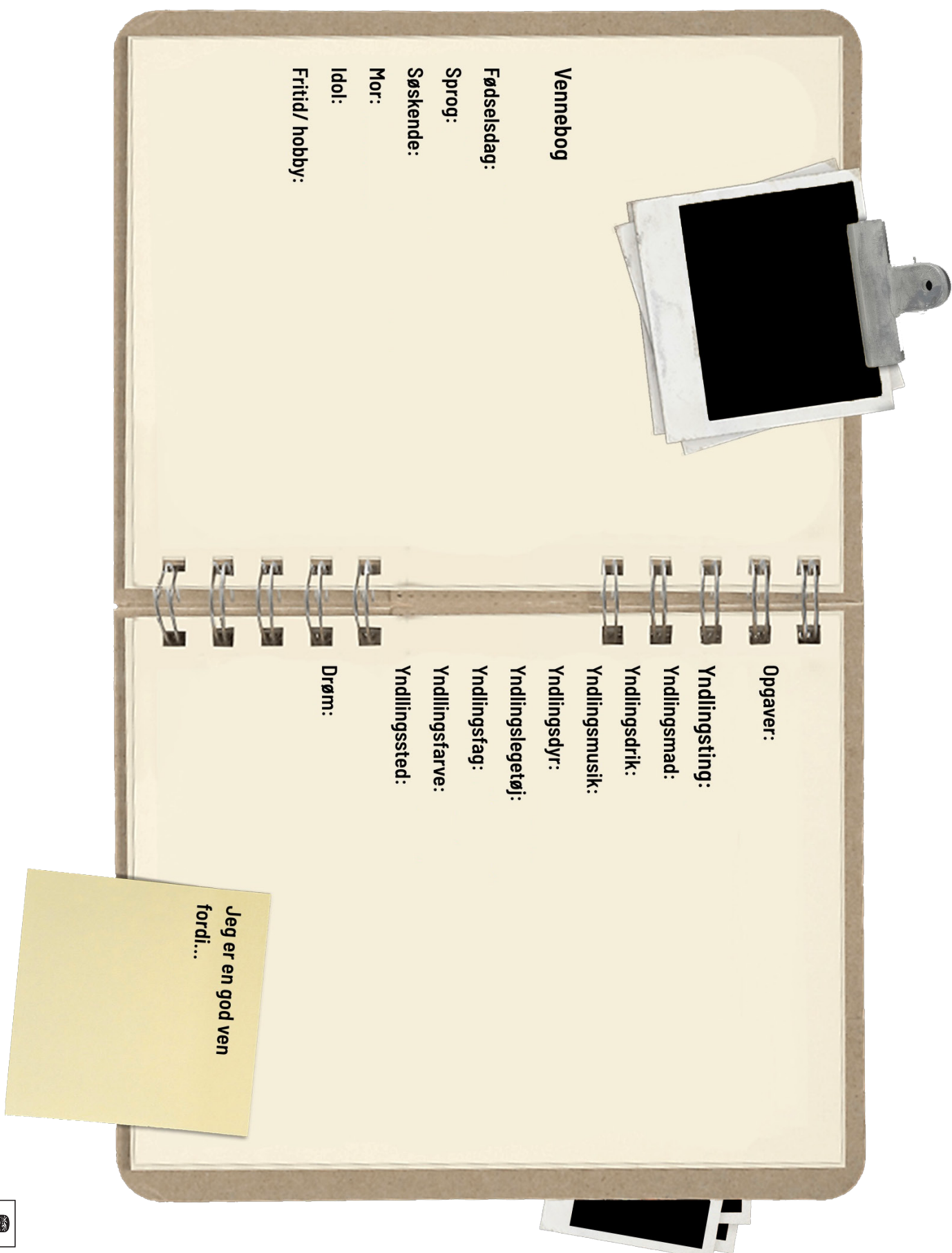
Børnekonventionen: Børnekonventionen handler om børns grundlæggende rettigheder, og den kan også inddrages. Den finder I på Børnerådets hjemmeside www.boerneraadet.dk.

5 ting, vi lagde særligt mærke til

5 ting, vi lagde særligt mærke til, da vi arbejdede med portrættet om

Min vennebog

Alif's vennebog

Denne vennebog tilhører

Navn og alder: *Alif, 11 år*

By: *Kamal*

Religion: *Islam*

Familie: *Bor med min mor, far og lillesøster på 9 år*

Hvad laver din mor: *Arbejder i en børnehave*

Hvad laver din far: *Privatchauffør*

Hvem ser du op til: *Min far, fordi han arbejder hårdt for sin familie*

Hvad laver du i fritiden: *Kan godt lide at spille UNO*

Bedste ven: *Fatir, vi spiller Legend på mobilen sammen*

Pligter: *Hjælper min mor med at åbne børnehaven*

Favorit mad: *Spejlæg og ris*

Favorit drik: *Te med mælk og sukker*

Favorit legetøj: *Rubiksterning*

Favorit dyr: *Kat*

Favorit musik: *Kan ikke rigtig lide at høre musik*

Yndlingsfag i skolen: *Matematik*

Sværeste fag i skolen: *Samfundsfag*

Jeg kan godt lide: *At lave mad*

Jeg kan ikke lide: *Rejer*

Jeg drømmer om at blive: *At blive pilot eller togfører*

*Hvad gør dig glad?
Når min far kommer
hjem og jeg kan fortælle
ham om min dag.*

Narril's vennebog

Denne vennebog tilhører

Navn og alder: *Narril, 12 år*By: *Jakarta*Religion: *Islam*Familie: *Bor med mor, far, bedstemor, onkel, bror på 17 år og søster på 6 år.*Hvad laver din mor: *Har en gadebutik, hvor hun sælger iste og snacks.*Hvem ser du op til: *Rodrygo Silva de Goes, fodboldspiller i Real Madrid.*Hvad laver du i fritiden: *Spiller fodbold eller ser Real Madrid spille på TV.*Bedste ven: *Vrisila, Zalfa og Ayga.*Pligter: *Vasker op, vasker tøj og hænger det op.*Favorit mad: *Bakso – en suppe med oksekødboller og nudler.*Favorit drik: *Kakaomælk*Favorit legetøj: *Fodbold*Favorit dyr: *Kat*Favorit musik: *Anneeth, popsanger som vandt 'x-factor' i Indonesien.*Yndlingsfag i skolen: *Matematik*Sværeste fag i skolen: *Biologi og naturteknologi*Jeg kan godt lide: *At køre på e-cykel*Jeg kan ikke lide: *Vandpytter*Jeg drømmer om at blive: *Politibetjent, fordi det er sejt.*

*Hvad gør dig glad?
At spille volleyball på
skolen med mine venner.*

Selvi og Olvi's vennebog

Denne vennebog tilhører

Navn og alder: *Selvi og Olvi, 10 år*By: *Lembata*Religion: *Katolicisme*Familie: *Bor med far og deres tre søstre.*Hvad laver jeres mor: *Husholderske på en anden ø og kan kun komme hjem én gang om året.*Hvem ser I op til: *Superhelten BoBoiBoy eller Agent Ali, der kæmper mod skurke.*Hvad laver I i fritiden: *Danser, spiller teater eller går til spejder om fredagen.*Bedste ven: *Selvi's bedste ven er Chealse, og Olvi's hedder Indri.*Pligter: *Feje i huset, fodre grisene, dække bord og vaske op.*Favorit mad: *Kylling med nudler*Favorit drik: *Bubble tea med jordbær eller chokolade bobler*Favorit legetøj: *Krammebanser*Favorit dyr: *Selvi elsker hundehvalpe, og Olvi kan godt lide katte*Favorit musik: *Musik man kan danse til*Yndlingsfag i skolen: *Matematik*Sværeste fag i skolen: *Religion*Jeg kan godt lide: *Selvi kan godt lide at tegne, og Olvi skriver historier.*Jeg kan ikke lide: *Når drengene driller i skolen*Jeg drømmer om at blive: *Olvi drømmer om at skrive en bog. Selvi vil gerne være politibetjent, fordi det er sejt.*

Hvad gør jer glade?

Vores ure, som fik i gave fra vores søster. Selvi's er blå og Olvi's er grønt.